

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿՈՒՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Redaction du journal armenien
„Hantes Amoria“ Vienne

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հերկայ 1897 տարեշրջանի

Պոչտիկարիոյ համար տարեկան 10 ֆր
" " 1/2 " 5 "
Արտասահմանի համար " 12 "
" " 1/2 " 6 "
Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եռայն իւրկի հետեւեալ հասցեով
ԽՍՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿՈՒՆ Լ. ԼՐՈՅ ՎԱՌԱ (ՊՈԼԿԱՐԱ)

Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն դրկուիր եւ յարմար դատ-
ուանելիք միայն կը հրատարակ-
ուին անտողովին կամ մասամբ:

Ծանուցանց տողը 20 սանթիմ.
երեքէն աւելի անգամներու համար
20 աւ 100 գեղ կը լինի:

ՄԵՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. Լախոյի քիւն)

Ռուսիա ունի՝ պատճառներ չը-
նելու Հայերու համար ինչ որ ը-
րաւ ուրիշ փոքր ազգութեանց ի
նպատ. ահա էական, կենսական
հարցը, որուն շատեր և դժբախ-
տաբար խիստ շատեր հաստատա-
կան պատասխան կուտան՝ հիմ-
նուելով անգլիոսէրներու գլխաւոր
առարկութեանց վրայ զոր այս
յոգութեան սկիզբը յիշեցինք և ու-
րոյ համեմատ՝ Ռուսիոյ հակահայ
քաղաքականութեան շարժումի-
նքն են իր սահմանակցութիւնը
թուրքիոյ հետ, թիւով ու դիրքով
կարեւոր հայ տարրի մը գոյու-
թիւնը կողմասի մէջ և ուսու երկ-
րակալային ծրագիրներ:

Այս մասին կարելի է վիճիլ և
թիւ ու գէմ փոստ սրանութիւն-
ներով լրագրական երկար սինակ-
ներ լինել, առանց որոշ արգելքի
մը յանգելու, որովհետեւ ասոր
համար հարկաւոր էր ամէն բանէ
առաջ գրական ծանօթութիւններ
ունենալ ուսու գիւտներու խորին
գաղտնիքներուն վերաբերեալ:

Անգղուս վիճարկանութիւններէ
խոյս տալու փափաղը հարկ կը
գնէ մեր վրայ այս կէտի մէջ
տեղի տալով հակառուս միտում-
ներու, ենթագրել պահ մը թէ ի-
րօք Ռուսիա բացարձակապէս պիտի
ընդգրկմանայ մեր ինքնավարական
ձգտումներուն Մեծ Հայքի նկատ-
մամբ. ինչ կը հետեւի ասկէ մեզ
համար. մաքուր իրաւ տէրու-
թեան դէմ և ջանալ անպայման
մեր փափաղները՝ հակառակ անոր
իրագործելու Մեծ-Հայքի մէջ:
Տրամաբանութիւնը, հանգամանք-
ներու լուրջ ուսումնասիրութիւնը
և նորագոյն ասեւրագոյն փորձա-
նութիւններ կը բողբեն դժբախ-
տաբար այսօրինակ ձեռնարկի մը
դէմ, որ կրնայ ամբողջ ազգին
գոյութեան և ապագային համար
յոյժ փառնաւոր ըլլալ և զուցէ
պատճառ դառնալ մեր յոյսերուն
փչուկուն նախ փոքր-հայքի,
Միջագետքի և Կիլիկիոյ նկատ:

մամբ, ուր մեծ հաւանականութիւն
կայ թէ Ռուսիա պիտի ուզէ մեզ
օգնել գէթ չափաւոր ազատու-
թիւն մը ձեռք անցընելու, եթէ
որոշեմք անկեղծօրէն յարկ իր քա-
ղաքականութեան:

Բուն Հայաստանէն մեր յոյժը
կտրելու ենթագրական այս հարկը
կը կսկծեցնէ ու կը ճմլէ ամէն
զգալուն հայու սիրտ: Մեծ-Հայքի
մէջ են մեր ամենէն նուիրական
փայտերը, հայու արիւնով ուղղ-
ուած ու սրբագործուած, որոնց
յիշատակը միայն ա՛յնքան ազդուա-
պէս կը վարնէ մեր հայրենասիրա-
կան զգացմանց ամենէն փափուկ
թելերուն. և ենթագրել որ գէթ
առժամայէս հրաժարելու ենք
յուսակցութիւններ տաճիլէ ալ
սիրելի երկրի մասին. զժողով,
ահագին պիտի ըլլար զահաւերու-
թիւնը: Սակայն քաղաքականու-
թեան մէջ ամենէն ազնիւ զգա-
ցումները յաճախ զէրօ մը չեն
սրծեր, զգացականութիւնը (սան-
դիմանդալիզմ) փտարուած է անկէ
յուսէս և նիւթական շահերու շա-
կան հաշիւները միայն կը խօսին
բարձրաձայն: Այսպէս կը սոր-
վեցնեն մեզ դարուս քաղաքակա-
նութեան անագորոյն մեծ վար-
պետները: Կրնա՞նք հայերս բա-
ցառութիւն կազմիլ և մեր զգա-
ցումներուն ուժով նոր ուղղութիւն
մը տալ աշխարհի քաղաքականու-
թեան:

Տեսնա՞նք, համազուցանք որ ա-
ռանց Ռուսիոյ համակրութիւնը
շահելու և անգլիոյ պաշտպանու-
թեան ու մտայած Եւրոպայի մար-
դասիրական զգացումներուն ապա-
ւինելով ոչինչ կարելի է մեզ ձեռք
բերել:

Անգլիա քաջաշնորհ ու պաշտ-
պանեց մեզ խօսքով. անհատում
ճառեր դրու. մեր տրամագրու-
թեան տակ, բայց ոչ իր մարտա-
նաւերը, զոր վերջին պահուն յայ-
տարարեց թէ չկրնար վրէժ կամ
կարին զրկել. իսկ երբ Ռուսիա
կը խոստանայ, կրնանք ապահով
ըլլալ թէ վերջին պահուն իր գան-
ձին հետ իր զաւակները կը զրկէ
ուր որ պէտք է, իրենց արիւնը
թափելու, որպէս զի իր խոստումը

գործադրուի: Պատական, ան-
ժըխտելի իրողութիւնն այս է,
զոր գոնէ այսուհետեւ լուրջ նկա-
տողութեան չառնել և անկից չօգ-
տուիլ անհրեղիս սխալ մը պիտի
ըլլար մեր կողմէն:

Այս է մեր կարծիքը: Նկատե-
լով խնդրին մեծ կարեւորութիւնը,
փափա գելի է որ յազուրի և ծեծ-
ուր հրապարակով:

Ուստի հաճոյքով պիտի հրա-
տարակենք այս մասին մեզ ուղ-
ղուած լուրջ գրութիւններ, եթէ
նոյն իսկ գրուած ըլլան մեր կար-
ծիքներուն հակառակ իմաստով:

(Շարունակելի)

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Սիրեցեալք իմ Ե.

«Վերագործ» գ. կարգացի: Ըմ-
բռնումներս չեն թողարկեր հա-
մաժող ըլլալու քեզ այն արդարա-
ցումներու մասին զոր յառաջ կը
բերեն հայ եկեղեցւոյ քահանայի
մը իր կարգէն հրաժարելուն առ-
թիւ:

Կընդունիմ թէ մեր եկեղեցւոյ
օրէնքները երբեմն շատ խիստ են
կրկնամանութեան խնդիրներու
մէջ և թէ այնպիսի պարագաներ
կուգան որ մարդուս խիղճը կա-
պտամբի այն անողք և բացար-
ձակ վճիռներուն առջեւ որոնք
դարեւ առաջ հաստատուած են:

Բայց ասանք եկեղեցականներու
համար չեն. աշխարհականին և
քահանային մէջտեղ ահագին խը-
րամ մը կայ:

Ես կը կարծեմ թէ երբ անհատ
մը պէտք եղած բարոյական ուժը
զգալով իր վրայ, խորանին առ-
ջեւ և հաւատացեալներու հոծ
բազմութեան ներկայութեանը
կ'ուխտէ հրաժարել աշխարհային
ամէն ցանկութիւններէ, այլ եւս
այն վայրկեանէն սկսեալ սովորա-
կան մարդ մը ըլլալէ կը դադրի,
ու մասնաւոր պատկառում քի և մե-
ծարանաց առարկայ մը կը դառ-
նայ: Այլ եւս ոչինչ ունի ան ի-
րեն սեփական, ուրիշներու, իր
հօտին ուրախութիւններովը և

տրամութիւններովը միայն կը լե-
ցնէ իր կեանքը: Այնքան տա-
ռապանքներ կը տեսնայ ու այն-
քան կը զգայ զանոնք, որ կը մար-
բուի և կ'ազնուանայ քահանան.
ճշմարիտ հայր մը կը դառնայ ու
րուն զրկին մէջ կրնան թափել բո-
լոր արցունքը և մխիթարանք հայ-
ցել, ամբողջ ցաւերուդ:

Կը ճանչնա՞նք ասկէց աւելի վսեմ
պաշտպան մը:

Եկեղեցին անշուշտ չէր կրնար
ամենէն ծաղրելի հակառակութեան
մէջ իյնալ, աշխարհի ցանկութիւն-
ներէն հրաժարեցուցած մէկը դար-
ձեալ յանձնելով մեղալուստի մը
հեշտանքին, նոր ամուսնութեան
մը արկածներուն:

Եւ այս բանը առաջունէ կըսէ,
իր բացարձակ պայմանն է:

Այն քահանան որ ուխտագրուած
կըլլայ այն վայրկեան երբ անձ-
նական օրինակովը պիտի նուիրա-
գործէ իր քարոզած համակերպու-
թիւնը հանգէպ երկնքի կամաց,
կը նմանի այն խաբեբային որ
մուրհակ մը ստորագրած պահուն
իսկ կը մտադրէ պայմանաժամին
օտար երկիր մը փախչիլ:

Բայց առաջինը այլապէս աւե-
լի ահեղ խաբէութիւն մըն է. վըս-
տահութեան զեղծում մը որ ամ-
բողջ ժողովրդեան սրտին կը դար-
նէ շեշտակի:

Բնական է ուրեմն, սիրեցեալք
իմ Ե., որ հայը արդար բարկու-
թեամբ լեցուի երբ մոտած է թէ
այն ձեռքերը զոր երկար տարի-
ներ համբուրած էր՝ խաբեբայի
մը ձեռքերէն. կեղծաւոր մըն
էր այն որուն վստահած էր իր ա-
մենէն նուիրական զգացումներուն
աւանդը և որ առաջին օրէն իսկ
ուխտագրուած ըլլալու դատապար-
տելի թաքուն խորհուրդը կը սը-
նուցանէր:

Չէ, սիրելիս, տառնի մէկը չի
կրնար արգարացուիլ: Գրիչը, որ-
բան ալ ճարտար, անկարող է բա-
ւական զօրաւոր լծակ մը դառնալ,
զայն հանկու այն թանձր տիղմէն
ուր մխրճած է:

Այժմ, եթէ կուզէք, մասնաւոր
րենք խօսքերնիս ճիշդ ձեր պաշտ-
պանական կացութիւնն ունեցող
քահանայի մը վրայ:

կըսէք թէ մէկ երկու լիզու գիտէ և հմուտ մէկն է : Իրաւ է թէ օտար լիզուի ծանօթութիւնը մարդուս բարոյական մակարդակը չի բարձրացներ և թէ աշխարհիս մեծագոյն խաբեքները և աճալաբարները յաճախ տաճնեակ մը լեւրունք կը խօսին մեծ գիւրու թիւամբ, սակայն հմուտ մէկը դեժուարութիւն չի պիտի քաշէր գուշակելու թէ երէցկիները անմահ գիցուհիներ չ'են :

Կարծեմ թէ առաքելը տ'իջ մը ըսած է . « Կին ունինք , բայց սեւ պեցէք որ չունինք » : Սիշուշտնը շանակութիւն մը ունենալու են այս խօսքերը : Չէր կրնար ուրեմն կին մը կորանցուցած ըլլալ իր յատուկ իմաստովը , այլ աւելի կեանքի ընկերուհի մը որ իրեն զաւակներ տուած է զգացնելու համար իրեն հայրական սիրոյ բոլոր երանգները : Այս ցաւալի պարագային մէջ , հարազատ քահանայ մը իր սրտին այն մասն ալ պիտի բարդէր իր հօտին վրայ : Եթէ այս կորուստը զինքը տառապեցնէր , ինքը աւելի պիտի ազնուանար , անասման բարեւարտութեան անձնաւորումը պիտի դառնար :

Տ. Դայրը չէ՞ր պատահած բընաւ այն տարաբախտ մարդկանց և կիներու որոնք ձախող ամուսնութեան մը հետեւանքով գտաւ պարտուած են իրարմէ հեռու մընալ անմիտնել տառապելով մեւնութեան մէջ : Ասոնք անշուշտ անթիւ գիւրութիւններ ունէին տարբեր միջոցներով նոր ամուսնութիւններ կնքելու . բայց զգուշացած ձեռք զի՞ պէտք էր անսող պատուոյ ձայնին . զի՞ պէտք էր խոնարհիք-եկեղեցւոյ օրէնքին առջիւ , ինչ որ նախկին պարտքն է ամեն հայու :

Ինչ ահագին տարբերութիւն այս վեմ հոգիներու և ձեր տէրհօր մէջտեղ , որ երբ վերջապէս իրեն կը վիճակի քիչ մը նեղուիլ , փոխանակ քրիստոնէական համբերութեամբ ընդունելու կեանքի այս յեղաշրջումը , յանուն ընդհանուրին պատուոյ , յանուն այն սուրբ առարկաներուն որոնց հըպած են իր մասնիկ , կամ գէթ ի սէր հանգուցեալ երէցկիով յիշատակին , յանկարծ անկողնոյ պաղտութենէն այնքան կը խորշի որ սքեմ , բակել , պատիւ , հօտ , ամեն բան մէկ զի կը նետէ և կը մտնայ « երիտասարդութեան անսանձ անկաշկանդ կրկէսին մէջ » , նախատինք ուղղելով հայ եկեղեցւոյ :

Եւ դուք , սիրելիս , կը հաւանիք ասոր և գրեթէ կը ծափահարէք . . . :

Եւ կաւելցնէք թէ այդ անձը յիմար մը չէ : Ինչ է հապա . սիրահար : Արդարեւ սիրոյ ուժը կը մըլունեմ . գիտեմ թէ թագեր ու գահեր խոնարհած են անոր առջիւ . շատ յիմարութիւններ

կրնայ գործել տալ ան : Բայց ես չեմ հնթադրեր թէ յաճախորդիդ տարիքը լուրջ Ռօմէօ մը արտագրէ :

Հետեւաբար սեղանին վրայ կը մնայ խնդրոյն ամենէն ցաւալի կողմը , կենդանային բնագոյն կոշտ ձեւին տակ : Ինչ , միթէ անհնարին է որ քահանայ մը գիւմարէ այսպիսի փորձանոց , մանաւանդ այն միջավայրին մէջ ուր պէտք է ապրի : Խուսկի և մամի մէջտեղ ապրող մը ինչպէ՞ս կըրնայ աւելի ըմբոստ ըլլալ նոյն իսկ աշխարհականէ մը որ գուցէ ամեն քայլափոխին ակամայ զինքը միջոցնոց փորձութեանց կրնայ հանդիպիլ : Եւ յետոյ կուզէի գիտնալ թէ ու՞ր էր անոր միտքը տանեմութեամբ տարինքի ի վեր : Ինչո՞ւ աւելի խաղաղ օրերու մէջ իր կարողութիւնները և հմուտութիւնը չէ թափեր բարեփոխել տալու մ'ը ամուսնական անողորձ օրէնքները , ձեռնհաս մարմիններու :

Եւ հիմա որ ամառը ազդը արիւնէ արցունք կը թափէ , մահաշու՛չ տաղանայնութիւն մէջ կը տապալակի , երբ բնաւ ժամանակ չունի այդպիսի խնդիրներով ըզրաղելու — խնդիրներ որոնք իրենց գահացոյցի լուծումը հայտնաբերելու պատճառով միայն կրնան ստանալ — , երբ , կըսեմ , այրին ապաստարան մը կը մուրայ և որք հոց՝ աէր հայրը ելեր կին մըն ալ կը փափագի . . . :

Չեմ գիտեր , սիրեցեալդ իմ Ե , թէ հանրութիւնը ինչ կը մտածէ այս խնդրին վրայ , բայց վստահ եմ որ շատ ցանցաւ ըլլալու է թիւն անոնց՝ որ իրաւունք տան իրեն մէկ բառով , ինչպէս դուք կընէք զրի մէկ հարուածով : Տարակոյս չի կայ թէ շատերը հեռի են համակրելէ ձեր պաշտպանեալին որ անշուշտ այս պահուս իր նոր տարազով և համառօտեալ մօրութեամբ Գանափի ափանց վրայ ճեմելով , ձեր սողերը հեշտութեամբ կը լափէ և իր քահանայական նախկին իշխանութեան բուրմնացորդով կ'օրհնէ՝ « վերադարձ » ին հեղինակը . այն հեղինակը որ չափէ աւելի ներողամիտ ըլլալ կը թափ խեղճ մարդկութեան տկարութեանց , առանց խախտելու քահանայի , մայրու պետի և կամ հասարակ մարդուն մէջտեղ :

Գրաւեր—Արշալուի

ԱՆՁԱՏ ՆԻԻԹԵՐ

Մեր բարեկեան թղթակիցը զարմանալի բաներ պատմեց իր վերջին նամակին մէջ : Եւ որովհետեւ չենք կարծեր որ իրողութիւններ այն աստիճան խեղաթիւրուին ու այնքան անհեթեթ համեմատութեան մը հասցնելու մասնաւոր

գիտում մը կենայ , և պատմութեամբ հիմնապէս ճիշդ ենթադրելով , բացարձակապէս կը յայտնենք թէ յեղափոխութեան անուան ներքեւ գործուած այդ տխուր շահատուկութիւնները ոչ միայն մոտաւորում մը չեն առաջ բերեր գէպ ի բաղձացուած նպատակը , հապա , ընդհակառակը , գործին նուիրականութիւնը կանհետացնեն , մէջտեղ ձգելով միմիայն ազնիւ պատկեր մը , որուն վրայ կերեւան , շատ յստակ կերպով , զանազան մասնաւոր ձգտումներու , անձնական գահացումներու , կիրքերու , ատելութիւններու — խառնամանկ կայտ մը . ասիկա օրին մէկը , խոշորաբով ստուարանալով , կրնայ դառնալ ահաւր ուսմար մը որ օգն հանէ ամբողջ ժողովուրդի մը գերդասական յայտնուն վտիտ վանդուածը :

Մ'էր հետապնդած գործը ի գըլուխ հանելու համար եթէ իսկապէս կը պակսին հզօր կամեցողութիւններ , վեմ՝ անձնակրթութիւններ , գոնէ չ'էր կրնար ունենալ այդ գործին սրբութիւնը չալալիւ . լու ամենէն տարրական խղճահարութիւնը : Երբ ազգին կիսափուլ տուեր շինելու համար այսչափ անհասկնալի ընկերում մը , այս աստիճան եղբանական հակառակութիւն մը ցոյց կը տրուի մեր կողմէ , այլ եւս ինչ իրաւունքով , մարդասիրական ինչ պահանջում կրնանք սպասել օտարներէն որ մեր ողբալի վիճակին վրայ նային շատ համակիր ու տաք նայուածքով . կը նմանինք իրեն ապրանքին հոգ և խնամք չտանող վաճառականի մը , որ իր մէկ արհեստակցին պահանջէ իրմէ տեղի հագածութիւն ցուցնել իր ունեցածներուն :

Ամենէն անուս և ամենէն զգուշամիտ հայուն հորցնես թէ մեր ազգային ներկայ կացութեան դարմանը ինչ միջոցի մէջ հարկ է փնտռել , եթէ անկեղծ մարդ է , պիտի խոստովանի որ մենք մեր ձեռքովը պիտի պատրաստենք այդ ճարը ու անով պիտի ազատենք մենք մեզի այս տագնապէն : Արդ , հիմա այս ճարը պատրաստող ձեռքերուն մէկ կարեւոր մասը աղտոտ է , այնքան աղտոտ որ սկսուած ձեռնարկը փոխանակ երկաթով կատարելագործուելու , հետզհետէ վար կ'իջնայ , կը միմազնի :

Օտար լուսաւորութեամբ ոտմանի մը մէջ , օտար աչքերու առջիւ , մեր յեղափոխականները զիրար զիւն անցնելու անտանելի նախանձ մը ունին . հրապարակախօսութիւններ կընեն չէ՞նէ ազգին փրկութեան միջոցները մտածելու , զիրար վար զարնելու համար . այս խեղացի ու ազդուէր պարոնները իրենց ընթացքին մէջ կը գնեն նախկին երկիրներու կուսակցապետներուն ընթացքը երեսփոխանական ընտրութեանց ատեն ,

երբ անոնք իրարու հակառակ ծառախօսութիւններով կը ճգնին զիրար ոտմանաբեր :

Կը շնորհաւորենք սոյն պարոնները որ իրենց ազգին ծխացող աւերակներուն ու արիւնայեղ սպանդանոցին վրայ կանգնած , այսքան ճարտարօրէն կը մենամարտին իրարու հետ . . . ա՛զգը փըրկելու համար :

* *

Հիմա՞ որ Օր. Ֆրէյզըր , իր լուրմահոց ձեռնարկէն յոգնած ու թերեւս ձանձրացած , պիտի հեռանայ թշուառութեան այս տխուր կեդրոնէն , դեռ իր նախն ձգելով անանկ չքաւորութիւններ որոնց դ'իջ ու դարձնէ յարստեւ նպաստ մը միայն կրնայ ըլլալ , վառնա , և ընդհանրապէս Պուլկարիտա ապաստանող աղքատ դաղթականները պէտք չէ որ լոյրորովին անհոգ անխնամ թողուին : Ասիկա չի նշանակել թէ ամերիկացի միսիոնարներէն տեղը յաջորդ մը կարգենք մենէ և կշտապինք կարգնանք գահացնել կեցած աղքատութիւնը : Այս յաւակնութիւնը պակարարեակ հայութեան համար չէ : Բայց , միւս կողմէ , կենսական պէտք կայ նպաստի եթէ ոչ լայն , գոնէ սահմանափակ շրջանակ մը կողմից , խնամելու համար այնպիսիներ որոնք ձերութեան , այրութեան , անկարողութեան և մասնաւոր հիւանդութեան երեսէն չեն կարող դրամ մը իսկ չահլ ու ճարել իրենց ամենէն անմիջական պէտքը , հոց ու դեղ :

Վառնաի համար արդէն , բարեւարտաբար , կայ կազմակերպուած մարմին մը որ մինչեւ ցարդ թէեւ անձեկ սահմանի մը մէջ , յաջողեցաւ քիչ շատ օգնել թշուառներու և միջ թարել վանոնք :

Ասիկա աղքատախնամ ընկերութիւնն է , տեղուցի ու պոլսեցի և ուսուցուն երիտասարդներէ կազմուած , որոնք ամեն տրամադրութիւն և բարեացակամութիւն ունին գահացում տալու իրենց պաշտօնին պահանջումներուն :

Բայց Օր. Ֆրէյզըրի մեկնումէն անհրաժեշտ առաջ գալիք թշուառութեան նպաստ հասցնելու կարողութենէն նիւթապէս զրկուած կը գտնուի այժմ՝ աղքատախնամ ընկերութիւնը : Ինչ հարկ է ընել սերնմ . գորկ տալ ընկերութեան , կարեւոր ու աղքեցիկ անձերու նիւթական ու բարոյական աջակցութիւնը հայթայթել , հասցնել իրար ազգիւններ ձեռք բերել , և մանաւանդ , իրեւ երաշխիք ստոյգ յաջողութեան մը , տեղական թաղային խորհուրդին հովանաւորութիւնը խնդրել , որպէս զի վստահութիւնը կատարեալ ըլլայ նպաստ ընձեռնարկներու կողմէ :

Այն տուն ընկերութիւնը պաշտօնական գոյն մը կը ստանայ , ուղղակի համարատու ըլլալով թագական խորհուրդին որուն գործը

բնաւ նոր գծաւարութեամբ մը չի գծաւարարեալն իր այս կերպով : Այլ քի առջեւ բերելով գաղթականներն ներկայ կայսրութիւնը , Ազգա-տանիստի անգամները լրջօրէն նկատողութեան տունելու են այս պարագան , վստահ չի անով միայն պիտի կրնան զարկ տալ իրենց սկսած գարնաբարձական ձեռնար-կին :

ՔԱՂԱՔԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱԻ

Ֆրանսայի հանրաժողովը հը-րապարակողի Գ. տը լանկտան Ռաբէլի մէջ հրատարակած է այս խորագրով նշանաւոր յօդուած մը , ուր կը հաստատուի թէ Ֆրանսիոյ դիւանագիտութիւնը Արեւելեան խնդրին մէջ երեք մէծ սխալներ գործեց՝ նախ մերժելով հայկա-կան ջարդերը դադարեցնելու հա-մար թուրքիոյ դէմ ճնշողական միջոցներ գործադրելու առաջար-կը , զոր Անգլիոյ ըրաւ , ապա չա-ռաջարկելով տէրութեանց կրեւելի բնակիչներուն ազատ կամքին թու-զուլ որոշել թէ ինքնօրինակութիւն կուզեն թէ Յունաստանի հետ մի-ացում , վերջապէս չաշխատելով արդիւն պատերազմի ծագումը թուրքիոյ և Յունաստանի միջև : Այս սխալներուն հետ լանքով Ֆրանսայի ազդեցութիւնը նուազե-ցաւ Եւրոպայի , Արեւելքի և բու-լղարիայի աշխարհին մէջ . Գեր-մանիոյ ազդեցութիւնը աճեցաւ և իր զինուորական գերակշռութիւնը վերանորոգեցաւ , որ տկարացած էր ֆրանքոսուս գաղնակցութեամբ , Կ. Պոլսոյ մէջ Գերմանիոյ ազդե-ցութիւնը տիրապետեց առաւելու-կանին տեղ և գերման Եւրոպական նիւթական և բարոյական ուժերը նշանակելի համամատուցեամբ ա-ւելցան , որովհետեւ թուրքիոյ ու եկաւ յարեցաւ անոր :

Գ. տը լանկտան այս ցաւալի արդիւնքները արտադրող գիւա-նագիտական սխալներուն պատ-ճառները կը գտնէ՝ Ռուսիոյ հան-դէպ Ֆրանսայի ծայրայեղ հլու-թեան , Անգլիոյ նկատմամբ չա-փազանց անվստահութեան և այն միամիտ հաճոյակատարութեան մէջ զոր Ֆրանսա ցոյց կուտայ Գեր-մանիոյ շահերուն ծառայելու մա-սին :

Յօդուածագիրը պատմական տե-սութեամբ մը կը ցուցնէ որ Ռու-սիա Ֆրանքոֆիլման պատերազմէն յետոյ տեսաւ թէ գերման կայս-րութեան կազմութեամբ որքան զօրաւոր և վտանգաւոր թշնամի մը երեւան եկաւ իրեն առհասարակից , այն առնն հասկցաւ թէ շատ սխալած էր Ֆրանսան միմակ թողլով յաղթական Գերմանիոյ դէմ . զղջաց , բայց եղածը եղած էր : Ռուսիա , որուն զինուորա-կան կազմակերպութիւնը նախա-

պատրաստական միճակի մէջ էր տակաւին , որուն առաջնագիտա-կան երկաթուղիներ , զէնքի գոր-ծարաններ և ուրիշ ճարտարա-ւեստներ ու ելեւմտական գոհա-ցուցիչ կացութիւն մը կը պակսե-ին բոլորովին , ստիպուեցաւ պաա-րտապարտ լինել պատահականու-թեան դէմ Գերմանիոյ կողմէն՝ մը-տադրելով միանգամայն արգելք ըլլալ գերմանական նորանոր յա-ջողութեանց : Ասոր համար Ռու-սիա չթողուց որ Պիլզնարք 1875ին պատերազմը վերսկսի Ֆրանսայի դէմ և պէտք չէ բնաւ մոռնալ թէ Անգլիոյ հզօրագէտ իրեն աջակե-ցաւ պատերազմը արգելելու ջան-քերուն մէջ : Գալով առաւելու պատրաստութեանց , շատ ժամա-նակ և շատ դրամ հարկաւոր էր անոնց համար : Ժամանակը գըա-նելու համար պէտք էր եւրոպա-կան խողովակութիւնը պահպանել , իսկ ստակը գտնելու համար Ֆը-րանսայի մօտենալ :

Այսպէս Ռուսիոյ և Ֆրանսայի միջև 1875ին սկսան այն յարա-բերութիւնները որ հետզհետէ ա-ւելի բարեկամական դարձան և ու-րոյ շնորհիւ Ռուսիա ժամանակ շահեցաւ ու դրամ գտաւ իր պատ-րաստութեանց համար : Ուրեմն Ֆրանքոսուս գաղնակցութեան շատ աւելի Ռուսիա օգտուեցաւ քան Ֆրանսա , որ հետեւաւոր կրնար ամէն խնդրի մէջ գործել ու վարուել իր համահասարակ ընկեր Ռուսիոյ և պէտք չունէր բնաւ անոր հանդէպ սպասուհի մը դերը կատարել , որով Ֆրանսական ազդեցութիւնը այնքան տկարա-ցաւ և գերմանականը աճեցաւ :

Անգլիոյ դէմ թշնամութիւն և անվստահութիւն քաղաքական ի-մաստութեան ծայրագոյն աստի-ճանը կը նկատուի գծաւարարութեան Ֆրանսայի մէջ և միանգամայն ժողովրդականութիւն շահելու գո-րուորագոյն և գիւրագոյն միջոցն են :

Ֆրանսայի ժողովուրդը շատ նպատաստոր տրամադրութիւններ ունէր Հայերուն և կրետացիներուն նկատմամբ . այս տրամադրութիւն-ները չէզոքացնելու և երեսփո-խաններուն ձայնը մարելու համար բուռական եղաւ յայտաբարել թէ Անգլիոյ էր որ կը փափագէր օգ-նել այդ ժողովուրդներուն . . .

Հանրութիւնը սակայն այժմ տակաւ կը սկսի նշմարել հականգ-լիական քաղաքականութեան վտանգ-ները և ամէն մարդ կուգայ սա համոզման թէ միամիտ ինքնախա-րութիւն մը պիտի ըլլար մեր կող-մէն Անգլիոյ հետ թշնամանալ Գեր-մանիոյ շահերուն ծառայելու հա-մար :

Այժմ դիտանք նաեւ թէ երբէք Գերմանիա միջ չպիտի օգնէ Անգ-լիային երբ իր իրաւունքն հանելու , ինչպէս բարեմիտ գիւրագոյններ կը յուսային . Գերմանիա արդէն կը փափագի որ յարապեւ թշնա-

մութիւն մը կենայ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջև , և ասոր լաւա-գոյն ազդեցը Եւրոպայի խնդրին է :

Անգլիոյէն բաժնուելով Ֆրանսա ծառայեց Գերմանիոյ և Ֆրանսա-կան ժողովուրդն ու լաւ կը սպէ-քաղաքականութիւն մը սկսէ նուա-տացումներ միայն քաղեց , և այս պատճառով արտաքին քաղաքակա-նութեան մէջ փոփոխութիւն ան-հրաժեշտ կը սեպէ , փոփոխութիւն մը զոր պէտք է փնտռել Ռուսիոյ , Անգլիոյ և Ֆրանսայի . համաձայ-նութեան մէջ :

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Ամէնք հրատարակող Միու-թիւն թերթը իր մայիսի թիւին մէջ կը հրատարակէ հետեւեալը . «Ստոյգ ազդեցիչ կը տեղեկա-նանք թէ նորէն Հնչակեան ու Դաշնակցական կուսակցութիւնները բանակցութեան սկսած են միու-թիւն առաջ ընդելու համար : Մաղ-թիւնք որ այդ խորհուրդը նորէն չվիժի» :

Ձեռք գիտեր թէ այս ուրախա-ռիթ լուրը ո՛ր աստիճան ստոյգ է : Ստոյգը սա է միայն որ այժմ ահագին շարժում մը կայ միու-թեան գծաւոր հարցին այս կամ այն կերպով լուծում մը տալու և միահամուռ արտայայտուած փա-փագ մը իրադարձելու : Մեր յե-ղափոխական մարմիններուն փա-խաղարձ զիջումներէն ու հաւա-սար զոհողութիւններէն միայն կախում ունի այս բան : Այսինքն թէ այս է միակ միջոցը որով միութիւն մը կարենայ առաջ գալ :

Բայց զարմանալի է որ այս օ-րերս տարբեր ուղղութիւն մը կամ միջոց մը ձեռք առնուած է այս նպատակը իրացնելու համար : Կարգ մը անձեր , կերպով թէ ա՛յ գոռ-նացած կուսակցութիւններու ան-տարբեր ու անզգած ընթացքէն հանդէպ ժողովրդային միահամուռ բաղձանքի մը իրադարձման , որո-շած են համաստ ու աղաչական ե-ղանակը թողուլ , ու բոլորովին ա-նոր հակառակ ուղղութեան մը հե-տեւել :

Բանութեամբ , սպառնալիքով ձեռք բերել Միութիւնը :

Ասոր առաջացոյցն է հրատարա-կումը այն «կոչ»երուն , որոնք մերթ կը տարածուին ժողովրդեան մէջ՝ թշնամութիւն և հակառա-կութիւն գրգռելով ընդդէմ մեր յեղափոխական կուսակցութեանց : Եւ վերջին «կոչ» մը տասնեւհինգ-օրեայ պայմանաժամ կուտայ կու-սակցութեանց՝ միանալու համար . այս պայմանաժամին աւարտումէն յետոյ «կոչ»ին անձանցով հնչակե-ները կը սպառնան ճնշողական մի-ջոցներ ի գործ դնել անոնց դէմ :

Մենք չենք կարծիք որ ասիկա հեշտ ու նպատակայարմար յետն

միջոցն ըլլայ ձեռք բերելու համար ընդհանուր բաղձանքի մը իրադար-ձումը : Ապառնալիքը որոշ է . ա-նոր գործադրութեան եղանակի մասին տարակոյս չի մնար : Բայց այս եղանակով պիտի կարելի ըլ-լայ միութիւնը ունենալ . բնաւ հաւանական չէ . և եթէ քիչ մը հաւանականութիւն ալ կայ , բոլու-րովին պիտի սնհետի , սա պատ-ճառով որ խնդիրը ինքնին աւելի պիտի կնճառուի , չլիթի , անել վիճակ մը ստանայ :

Մեր խորհուրդն է բացարձակ ետ մնալ այդ տեսակ անխոհեմ ձեռնարկներէ , որոնք կրնան աղե-տալի հետեւանքներու յանգիլ :

ԹՕԳԱԹ ՄԱՀԳԻՒՄԵՑՆԻ

Սթանպուլեան քէշիտէ օլլնան պիր թէրեկուսի Թօգատ մէսէլէսի իշիւն էլլիլէրին միւթթէֆիդէն Գապը Ալլիյէ մուրաճաթ իթմիշ օլտըղարընը պիլաիլմիշ իտի :

Էլլիլէր պու մուրաճաթլարը իլէ՝ Թօգատ զըրկընընա զիմէտ-խալ օլանկանլարըն ալէհինէ սա-աըր օլան հիւքիւմէր մուճի-պինճէ ճէզալանմալարընը , եանի իտամա մահքիւմ օլանլարըն առը-մալարընը վէ տիկէր մահքիւմէյ-նին ճէզալ սէղալարընա չարաթը-րըմալարընը թալէս իթմէքէ պէրապէր , գըրկընտա շէրիքի թէօհմէթ օլապատ թահթը մու-հաքքէմէյէ ալընմայան հիւքիւ-մէթ մէմուրլարընըն տալի ճէզա-լանմալարընը իտամա իթմիլլէր տիլ :

Թիւրքլէրին շէրիլէթին ահ-քնամը անլառըղլարը վէճհիլէ , իսլամիլէթէ մէնսուպ օլմայան զի-մինին հուզուզը ինսանիլէյէ հա-յիլ օլմայաճաղը մալիւմ օլտըղը կիպի , քեափիլլէրին ըրդ , մալ ու ճանը դասպ ո . իթլաֆ իթմիշ օլ-մաղը իշիւն պիր միւսլիմանը մու-սիլէլէ իթմէք շէրէն ճայիլ օլմա-աղը իսլամիլէթին մէպտէի աս լիլլէրինտէն մատուա իքէն շու-սոն տարտա էվրուս տէվլէթէ-րինին թաղեիլի իլէ օսմանը հիւ-քիւմալարընը նիլամի մահքէմէ-լէր թէշքիլ իտիւպտէ հէր պիր թապաալա միւսալաթը հուզուզ վէրմէլէրի շէրիլէթին ահքնամընը թէճալիլ իթմէք օլաճապ իտի ի-սէտէ , պու նիլամի մահքէմէլէրին վէրճէքլէրի հիւքիւմէր եալընըլ իլամ շէքլին օլապ , մէվգիլ իճ-բայա գոնուլմայաճաղը իտիլիլէ-լէր վէ շէյիլիլիլում վէ իլլէմա-լար պէշինտէ իտիլիլէն գարար-կիլ օլմաղլէ , տիլլէլի կճէնպի-լէնին կէօլլէրինէ քիւլ տիմաղ-տան իպարէթ իտի : Գու հաղը-գէթ 15-20 սէնէ Թիւրքիտաա աշվաիլի աուլիլէտէ մէմուրիլէթ-տէ պուլլէն զէվթիլըն լժատի-գի իլէ մուստաաղ օլմաալլաա մատաա հէր կիւն կէօլ էօնիւնտէ

օրան ահապաղե միւսպիտ տիր. զի-
րա թիւարկութեամբ ներկայ մասնա-
մէջերն ինքնաբերական պէտքով պիտի
խառն ճանիւնին պիտի խորհրդանոր
գտնուի ինքնաբերական օրանը
յը, ալեւսինն իրաւ ճշգրտութեամբ հիւ-
օրանը օրանալէ պէտքով օր հիւ-
մին ինքնաբերական օրանը՝ եւան ճանի-
ւին տարբերութեամբ քիմիկ պիտի լինի:

Թիւարկութեամբ տարբերութեամբ ու շէրի-
յէթին ահապաղե պիտի մէջքէտէ
իքն, էլ ինքնաբերական թագաւոր ճանիւն-
րի հագգընտա շու սօն մուրաւա-
աթարը սէմէրէսիլ դաւաճողընա
իշխիպաճ օրանալէ պէտքով միտիլիւ,
եւրոպայն շու սօն սէնէլէրտէ
թուլմը օրանը իտարիլ իւրա-
թիւնալիլ գաթի իտէն իտարմարը
ճշգրտութեամբ ուսուցինն մու-
թալիլ օրանը աշխարհ տըր.
զիրա էլան եւրոպայն ինքնաբերական
տիրմիլ օրանը խապաղեթիւրի
եւանտէն ինքնաբերական ինքնաբերական
սալիւրընտա պուլընտընտան,
մէջքիւր ճանիւն քէնտիսինն տա-
հա շօգ իւրաւէթ իտէպիլէնէթիւր
տիր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԵ

Ֆրանսա ճիւղհարկէթ րէյիսի
Մ. Ֆէլիքս Գօր խորհրդէնտը-
րը Մ. Հանթիլ Իլէ պէտքով
Յուլի 25 տէ Բարիստէն մուֆա-
րէքէթիլ Զար հապրէթիւրին զի-
յարէթ ինքնաբերական Բէթիւ-
պուլիլէ աղիմէթ իտէնէթ տիր:

Եւանտէն վէ ինքնաբերական տէվէթիւրի
պէնիւնտէ մուսալէնէ շէրաթիւնի
թահիլը գաւաթա տըմաթ իւլըն
Սթանպուլտան թագաւորէն մէջիւ
ազա օրնտը իտէնտէ, վուգու պու-
լան միւլաքքէրէլէրի կիլիլ ինքնաբերական
մաթ իշխան քէնտիսինն տա-
ղըր պուլընտընտան իտի վէ հիւ պիր
գաւաթա գալէմէ տընմաթ:

Իքնաբերական պիր ինքնաբերական տալիս
ճուլան էրթէսի կիւնի ինքնաբերական
էլիլէր էվիլէ Սաւաթիս սէֆարէթի-
հանէսինտէ ինքնաբերական օրնտը-
տան սօնաթ թագաւորէն կիլիլ տիր:

Մայիս 24 տէ Եպիրոս վէ թէ-
սալիս իշխան եւանտէն պիր մու-
թարէքէի ումալիլէ ազա օրնտը
վէ իշխան միւլաթէքէ մուսալէնէ
շարթիւրըն իտէնտէ գաւաթա տ-
ընմաթնա տէկին տէվամ իտէ-
նէթ տիր:

Թէսալիստա վէ Եպիրոստա
պուլընտան ինքնաբերական տալիս
ը իտէնտէ սըթմա խապաղեթ-
լարընտան շէրաթիլ մուլտարըպ
օրնտա տըրլար:

Գարաթիւրտէն պիր Եւանտէն
սէֆինէսի Սթանպուլ պոլիտընտան

կէնտէնտէ ինքնաբերական թու-
թուլտը իտէնտէ, պիր տիւրէ Գը-
րանտա ինքնաբերական իլէ սէրպէտ
պըրապըրտը:

Թէսալիստա կիլիլէք իշխան եւ-
նտէն իքնաբերական սիւլաթիլ տըր
Սթանպուլտան վէ Եւանտէն եւ-
լա շէրպէրտ տըր:

Սթանպուլտան թագաւորէն քէն-
տէ օրնտան պիր ինքնաբերական տա-
ղարէն, ինքնաբերական խապաղեթ-
թը գոմաթնտընտան 200,000 տա-
քէր պուլընտա տըր:

Եւանտէն հիւլաթիւլիլ մէմուլի-
քինտէ հիւլաթիւլիլ օրան մալիլէ
գրիլիլ սէպէպիլ իլէ պոթըն օրան-
լարա պոթընտընտէն էտմէք իշխան
ուլըն վաթէ վէրմիլ, Եւանտէն տըր-
թուրիլ իլա ինքնաբերական տիր:

Հիւլաթիւլիլ պու գաւաթա շէր
թագաւորէն քէնտէ ինքնաբերական հու-
սուլա կէթիւրտիլ Եւանտէն ինքնաբերական
կէթիւր, Եւանտէն ինքնաբերական մալիլէ
օրան սըրպէթիւրտան գաւաթիւ-
լաւաթա տըր:

Բիւզանդիոն Մայիս 26 թա-
րիլիլ նուսաթիւնտէ աթիլտէքի
հալաթիս տէրք օրնտը տըր:

«Վաթիլտան վէ Մալընտան պիր
թագաւորէն Եւանտէն տիրա պուլաթ
եւթիլիլտիր: սօն միւլտաթիլ ին-
թամ պուլմուլ օրնտը իշխան իլ-
քին տըրլիլ գաւաթա շէրպէրտ-
րնա միւլտաթիլ օրնտա իտէնտէ,
պիրաթիւր Եւանտէն պէրի-
լէն պիր էմիլ իւլըն տըրլիլ
պապը զապթիլիլ կէթիւրտիլէր.
պու կիւն իշխանիլ Եւանտէն կիրէնէ-
կինն ինքնաբերական օրնտը»:

Թիւրք Եւանտէն իտէնտէ օր-
մաթ իւլըն ինքնաբերական Գըրմըր խա-
շիլթէթիլ եւանտէն 1,000 իլա եւ-
լալտը տըր:

Եւանտէն վէրիստը րէնտ Գոն-
թանթիլ տէվէթիլ Սթանպուլ էհա-
լիլ քէնտէնտէ նիւմաթիլիլ ին-
քա ինքնաբերական օրնտընտան, րէն-
տիլ թէսալիստան տըրլու Լոն-
տոնա կիլիլէնտէն ինքնաբերական
պիրաթիլ իտի:

Լա Բարիստէն պէրաթիւր կէթիւ,
վինտաթան քէնտէ օրնտան պիր
թէնտէպիլ վէրիստէ րէնտէր Գրալ
Եւանտէն ինքնաբերական շէրպէր-
քէթ պիր էհալիլ իւլընտէն հիւ-
լալտա օրնտա մէպէքինտէն ին-
թինքէթ» էլիլէքինտէ օրնտընտը
պիրաթիլ տիր:

Սթանպուլտան Սթանպուլտան
վէրիլէն պիր ինքնաբերական կէթիւ,
վիւլէլա մէջիլիլ վէ ումալ ին-
թա էհալիլիլ թէսալիլ Եւանտէն

նախաթանա ինքնաբերական րէյիսի
գաւաթա օրնտընտը Սթանպուլտան
Սթանպուլտան պիրաթիլէքէ պուլէ-
տէն կէթիլ շէրպէթիլ ինքնաբերական
րա վէ րէնտ ինքնաբերական տիր:
Սթանպուլտան ինքնաբերական քէնտիսի-
նէ սաթըք միւլաթիւնտընտան տը-
ղուլնա իշխանաթ ինքնաբերական վէ
կէթիլ վէրմէք թէքիլիլէքէ գաւաթա
տըրմաթ իշխան հէր շէյիլ քէնտա
իտէնտէնտէ պիրաթիլէքէ, միլլէ-
թին քէնտիսինն էմիլիլ ինքնաբերական
միլլէսի օրնտընտը րէնտ ինքնաբերական
մէպէլէն րէք կիւլէլ ինքնաբերական
հալա քէնտիլ մուլաթիւլէթ ի-
տէնտէնտէ պիրաթիլ տիր:

ԶԱՍԻՐԷ ԲԻԱՅԱՍԸ

Վաթիլտան 28 Մայիս
Պաշտոնայ
Վաթիլտան, 57-59, 50 իլալ. հէթիլ-
9,80-10 ֆրանք
Արալա, 57-61 իլալա, հէթիլ-
9,40-10,40 ֆրանք
Արալա
Կէ-Կս իլալա, հէթիլ-5-5,20
Մալըր պաշտոնայ
Հէթիլ-4,80-4,90 ֆրանք.
Նարիլտան 20,60 ֆր. հիւլաթ իլէ
կիւնտէ 8-10 Վաթիլտան վէ 10-15
արալա պուլտոյ, 2-3 տըրալա
տըր: վէ 2-3 տըրալա մըսըր
պուլտալ ինքնաբերական տիր:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԿ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

ՄՐՄՈՒՆԶ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն Երգարանը որ կը բաղկա-
նայ առաւել քան 100 երեսէ, կը
պարունակէ շատ մը հին և նոր ա-
ղաւթեր, զորս այժմ ժողովուրդն
սիրտմաթ կ'երգէ:

Փափաքողք կրնան ստանալ զայն՝
փոխարէն 1 ֆրանկի նուսաթիլով
(քօստի բուլ) իրկիլով իմալաթիւ-
թեան, կամ գիւլիլով հետեւեալ
հասցէներուն:

Հարք	
Արիս	Գուրպէթ. Ռուստուգ
Ճիլըրան	Անէման Եւալու
Կարապետ	Թոքապալ. Սիլիստը
Մարտիրոս	Ինքնաբերական Պաշտոնայ
Խալիկ	Թոքաթեան Սիլիլէն
Ալէքս.	Էմիլիլիլ. Ֆիլիպէ
Իսկէնտէր	Արալտեան Զօրիլ
Յովհաննէս	Պալէսեան Պաշտոնայ
Արթ.	Ճէր Դեւոյք քէնտ. Կալաթ
Թէօֆիլ	Թէրլեան Ինքնաբերական
Ասատուր	Բուսեան Գահիլէ
Ճիլըրան	Արալտեան Ալէքսանտրիա

Ալգ. վարժարանայ համար՝ իր
գէթ 10 հաթ կ'ուլուի, 20 առ 100
գնդ կը լինի:

Ա. Զ. Դ.

Վաթիլտան, Ռուստուգի և շէրալա
քաղաքայն մէջ առեւտրական հա-
պարակի ծանօթ և առաջնակարգ վա-
ճառատանց մէջ պաշտօն վարած երի-
տաւարք մը որ այս երկրի մէջ պէտք
եղած լեզուական հմտութիւնը ունի,
կը փափագի պաշտօն ստանձնել վաճա-
ռատան մը մէջ չափաւոր վարձատրու-
թեամբ:
Դիմել Իրաւունքի խմբագրութեան:

ՎԻՃԱԿԱՏՈՍՄԵՐ

20 ԱԿԱՆ ՅՐԳԻ

1,900 ԲԱՐԻՉԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՆԱՆ
Դէյիլ, որք արժողութիւն ունի ա-
ման երկամանայ վիճակահանութիւն-
նալու համար, մինչեւ 1,900 աշխար-
հահանգէսի փակումը 500, 000, 100, 000
10, 000, 5, 000, 1, 000 և 100 ալան
ֆրանկի շահերով. նաեւ այս վիճակա-
տմանը ունեցողք, որք կ'այցելեն
աշխարհահանգէսն կ'ուսնան գրիւրու
մեծ գնդ և գիւրութիւններ:
ԳԸ ՎԱՃԱՌԷ 20 ԱՆ ՈՍԿԻ ՅՐ.Ի.
ՀԻՄԻԹՐ ՌՈՒՍՍԷՅՅԻ
Վաթիլտան
1-3

ՏՕԲԹ, Ս. ԹԱՆԻՉԵԱՆ

(810, Ուղիշա Ձար Պորիս, Չոյ ուսաթ)
Փորձառու բժիշկ, կը գաւաթանէ
ամեն տեսակ հիւանդութիւններ.
Բարիկի հիւանդանոցներու մէջ
ուսուցանալով է մասնաւորապէս
գաղղիական ախտը և ծննդաւոր-
ղական ամեն հիւանդութիւնները:
Վերոյիշեալ թիւով տան մէջ կը
ընդունի հիւանդները ամեն օր
ժամը 10-12 (կէս օրէն առաջ) և
2-5 (կէս օրէն ետք): 5-5

ՍԵԲՈՆ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

Սալիլիլ, Պաշտոն-Բալաթ, թիւ 529
Կը խնդրէ արգոյ հասարակութե-
նէն դիմել իր սափրիչի խանութը,
ուր անշուշտ գոհ պիտի մնայ: Արա-
գոթեան և մաքրութեան մեծ խնամք
կը տարուի:
2-3

Ա. Զ. Դ.

Աղքատախնամ Ընկերութիւն կը
ճանուցանէ թէ Պ. Օնիկ Եւալմանտէն,
կօշկակար Սթէլ Բրիտոսթիլի կից,
խոստանայ ընկերութեան տալ երկու
ղահեկան իւրաքանչիւր գոյք կօշիկի
վրայ:
Լաւագոյն ապրանք և ածան գին:
Եւ հրաւիրենք արգոյ աղքատները
նպաստել ընկերութեան, յիշեալ կօշ-
կակարէն գնելով իրենց կօշիկները,
որոնք պէտք է կրեն Ընկերութեան
կնիքը:
5-5
Վաթիլտան

Ա. Զ. Դ.

Իրաւունք կը վաճառուի նաեւ Սթէլ
Գոմէրիլիլի ներքիւ, Տ. Սանտալմանի
ձիախոտի վաճառատան մէջ, ինչպէս
նաեւ Մուսալիլի հրապարակին վրայ:
Տ. Միլիլիլ արձարանին կից, հայ
ձիաւաճառ-սրճաւաճառի խանութին
մէջ, նաեւ Մուսալիլ Ապալիլաթիւն
միլիլիլի գէմ Պ. Աւետիս Զարեանէ-
լան ձիաւաճառ-թղթաւաճառի խա-
նութը:
Փափաքողք կրնան ամեն տեսակ թերթ
գտնել այս երեք տեղերը:

Ա. Զ. Դ.

ԻՐԱՆԻՆՔ, Վաթիլտան
յարձն կառնու պատրաստել հա-
յիլէն, Պուլիլաթիլէն, Ֆրանսիլէն
և Յունաթիլ լեզուներով ընկա-
լալիլ, հասցէներ, նամակալուր-
ներ, մահալէր, յայտարարու-
թիւններ, հարսանեաց և այլ հա-
ւիրալիլ, այցալալներ ևն:
Գնել չափաւոր
Փափաքողք պարտին դիմել իմ
խաղաղութեան հասցէին: